

~ Lesideeën Alfabet ~

voor de bovenbouw

Woordenwedstrijd

Geef de leerlingen in groepjes een plaat van een letter. Welk groepje kan de meeste woorden van deze letter opschrijven in minuten? Het groepje met de meeste woorden wint. Om de woordenschat te vergroten kun je na deze activiteit nog gebruik maken van de website (www.alfabetboek.nl). Op deze site vind je alle woorden die in de plaat verstopt zitten. Hebben de leerlingen deze ook gevonden?

Kies een woord....

dat niemand anders kiest. Lukt het jouw leerlingen een woord te kiezen dat niemand anders kiest. Welk woord kies je dan? Kies je dan juist een moeilijke of eentje die zo makkelijk is dat niemand hem kiest. Dit gaat om tactiek.

Categorie

Kies een bepaalde categorie waarin de leerlingen opzoek moeten gaan naar woorden. Denk aan: dieren, fruit of voorwerpen.

Letterslang

Dit spel kun je klassikaal spelen. Laat de leerlingen per groepje bijvoorbeeld steeds een dier noemen met de opvolgende letter uit het alfabet. Groepje 1 begint dus met de A (aap), groepje 2 gaat door met de B (beer), etc. Bij meerdere rondes moeten de dieren zoals de bunzing of de condor genoemd worden. Dit vergroot de woordenschat!

Gedicht maken

Laat de leerlingen een gedicht maken behorend bij een van de letterplaten. Laat ze hierbij vrij associëren met wat ze zien op de plaat. Laat de leerlingen vervolgens ook een tekening maken bij het gedicht.

Alliteratie

Laat de leerlingen in tweetallen op zoek gaan naar allitererende zinnen. Leuk om ze hierbij ook een tekening te laten maken!

Synoniemen

Laat de leerlingen zoeken naar synoniemen van de woorden op de platen.

Reis door het boek

Laat de leerlingen zelf een reis maken door het boek, net zoals de letterdief. Welke spullen zou jij meenemen van elke bladzijde? Laat ze hierbij een tekening maken. In deze tekening komen dus alle letters van het alfabet terug.

Verhalen schrijven

Laat het boek ter inspiratie gebruiken. Laat de leerlingen verhalen schrijven aan de hand van de woordenlijsten bij één plaat. Je kunt de verschillende verhalen van de leerlingen daarna met elkaar vergelijken.

Tekenen

Laat de leerlingen zelf een lettertekening maken. Laat ze een aantal woorden uitkiezen uit de woordenlijst van een letter en daar zelf een tekening van maken. Je kunt hierbij bijvoorbeeld van de leerlingen vragen dat de tekening één geheel moet vormen of juist niet. Hierin kun je differentiëren.

Spelling

Laat de leerlingen bij een bepaalde letterplaat (bijvoorbeeld de letter C) zo veel mogelijk woorden opschrijven. Je focust als leerkracht op de spelling. Zo zullen de leerlingen waarschijnlijk makkelijker onthouden dat je citroen schrijft met een C, omdat de citroen op die letterplaat terug te vinden is.

Op zoek naar werkwoorden

In het boek zitten ook veel werkwoorden verstopt. Hoeveel kunnen de kinderen er vinden? Kunnen ze deze werkwoorden ook vervoegen? Een mooi bruggetje naar werkwoordspelling.

Lange en korte woorden

Wie vindt het langste woord met een bepaalde letter. Wie vindt het kortste woord?

Tweegesprek

Laat de leerlingen in tweetallen rustig naar een plaat kijken. Het mooie is dat de leerlingen op deze manier echt met elkaar in gesprek gaan over de plaat. Laat ze vertellen wat ze zien. Hierbij zou je ze ook nog een verhaal kunnen laten vertellen.

App

Laat de leerlingen met de app aan de slag gaan. Geef ze de opdracht om op de plaat een aantal nieuwe woorden te ontdekken. Laat ze deze opschrijven en hierbij een tekening maken. Dit vergroot de woordenschat van de leerlingen.

Website

Op de website vind je alle kijkplaten in blauwtinten. Als je een bepaald woord in de woordenlijst aanwijst, zie je waar je dat woord op de plaat kunt vinden.

Op zoek naar de letterdief

Ook voor de oudere leerlingen leuk! Op zoek naar de letterdief... Wat neemt hij allemaal mee van elke bladzijde? Kunnen de leerlingen hierachter komen?

Kunst en Cultuur

Charlotte heeft in het boek verschillende verwijzingen naar kunst en cultuur gestopt. Denk aan Asterix, Bach, Beethoven, Jip en Janneke en Julius Ceasar. Kunnen de kinderen deze vinden?

Tip voor de leerkracht:

'De Grote Vriendelijke Podcast' (aflevering 28: Charlotte Dematons)
In deze podcast leer je Charlotte Dematons nog beter kennen. Je hoort meer over de ideeën en de totstandkoming van het boek. Een echte aanrader!

Bronnen:

- <https://leesbevorderingindeklas.nl/book-review/alfabet/>
- www.alfabetboek.nl

